

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istorია

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

XV. Licinii simulata amicitia, & idolorum cultus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ.

Λικίνιου περί φιλίας διόλου, ἢ εἰδωλολατρεία.

Ἐπειδὴ δ' ὁ μικρῶ πρόθετον Φυγάς, εἰρωνεῖα καθυπεκρινεῖτο, φιλικῶς αὐτοῦ ἀνιβολῶν ἀπέστασθαι δεξιάς. ἢ ταύτας ἀπὸ παρέχειν ἡξίετο ἅπασαν σωτηρικῶν ὄρεσι βιωφελῶς καὶ τῶ παντὶ λυσιτελῶς ἀποβλεπομένης. ταῖς μὲν οὖν σωθῆκαις προθύμως ὑπακίεον ὁ δηλωθεὶς ὑπεκομίζετο, ὄρκοις βεβαιῶν τὴν πίσιν λαβράϊαν δ' αὐτοῦ ὀπλιτῶν σωτῆρα ᾤδασκον. καὶ πάλιν πολέμου καὶ μάχης καθήκεν, βαρβαρὸς τ' ἀνδρῶν ἀνεκαλεῖτο συμμαχίας. Θεῶς τε ζητῶν ἀεὶ ἐτέρους, ὡς ἂν ἐπὶ τοῖς περτέροις ἠπαρηθύρῃ. καὶ τῶ αὐτῷ περὶ μικρῶ πρὸ Θεῶν ὀμιληθέντων, εἰδὲ μίαν ἐν νῶ καθ' ἑαυτὸν μνήμην. εἰδὲ τὸν ὑπέρμαχον Κωνσταντῖνος Θεὸν γινώσκον ἤθελε. πλείους δ' αὐτῷ καὶ κατώτεροι γελοῖως ἀνεζητῶντο.

A

CAPUT XV.

Licini simulata amicitia, & idolorum cultus.

Quoniam vero Licinius qui paulo ante fugam inierat, simulatione utens, iterum amicitiam ac foedera renovari poscebat; Imperator id e Republica esse, & generi humano conducere ratus, pacem illi sub certis conditionibus indulgere non recusavit. At Licinius, specie quidem ipsa fingebat, leges se libenter amplecti, & fidem iurando firmabat. Verum occulte militarem apparatus instruebat; atque iterum bellum inferre, iterum pugnam instaurare meditabatur. Sed & Barbarorum auxilia undique conquirebat; & novos circumquaque; investigabat Deos: utpote a prioribus in fraudem inductus. Nec memoria repetebat, quae paulo ante de iis in concione dixisset. Nec Deum qui pro Constantino propugnasset, agnoscere volebat: sed multo plures ac recentiores Deos non sine risu ac ludibrio coepit conquirere.

B

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ.

Ὅπως μάλιστα πολὺ μὲν τῶ σαυρῶ Λικίνιος παρήγει τοῖς στρατιώταις.

Ἐγὼ ἔργῳ μαθῶν ὁπόση τις ἦν θεῖκή καὶ χυρῆρη. ἐν τῶ σωτηρικῷ τροπῶ δυνάμει, δι' ἧς ὁ Κωνσταντῖνος ἔμαθε στρατῶν κρατεῖν, τοῖς ἀμφοῖν αὐτῶ ὀπλιταῖς παρήγει, μηδ' ἀμῶς δεξιαντίας ἐναγέτω, μηδ' ὡς ἐτύχεν ἀπεμπίπῃ ὄραν ἐπ' αὐτῷ. δεινὸν γὰρ ἐναγίχου, αὐτῷ τε ἐχθρῶν καὶ πολέμων. διὸ χεῖρας φυλάττω τὴν πρὸς αὐτὸ συμβολήν. καὶ δὴ ταῦτα σωλαίμην, τῷ δια φιλανθρωπίας ἀκνέου καὶ τῶ κατ' αὐτῶ θανάτου ἀναβαλλομένῳ, μάχην συμβαλεῖν ὄρεται. οἱ δὲ μὲν οὖν πολυπληθεῖα Θεῶν θαρρύντες, σὺ πολλῇ δυνάμει χεῖρας στρατιωτικῆς ἐπήσαν, νεκρῶν εἰδῶν θανάτων ἐν ἀλύχοις ἀγαλμασι προσέβλεπτο. ἢ δὲ εὐσεβείας θώρακι ἀπεφραμῆν, τὸ σωτήριον καὶ ζωοποιὸν σημεῖον, ὡς ἐπὶ τῶ φόβῳ κακῶν ἀμυντήριον, τῶ πληθει τῶν ἐναντίων παρέταπτε. καὶ τέως μὲν ἐπέχε. Φειδοὶ χεῖρας τὰ πρῶτα, ὡς ἂν μὴ πρῶτον κατάρχοι. ἢ ἀεὶ ὦν πεποιήτο σωτηρικῶν ἐνεκα.

CAPUT XVI.

Quomodo Licinius militibus praecepit, ne adversus crucis signum impetum facerent.

Posthaec cum re ipsa didicisset arcanam quandam ac divinam potentiam in salutari tropaeo inesse, cuius ope Constantini exercitus victoriam referre consuevisset, milites suos admonuit, ne ex adverso illi congregerentur, neve in illud temere ac fortuito oculos conjicerent. Quippe illud signum incredibile vi pollere, ac sibi privatim infestum adversumque esse aiebat, atque idcirco cavendum esse, ne adversus ipsum pugna iniretur. His ita compositis, adversus illum qui pro innata clementia cunctabatur, & qui imminens ipsi exitium differebat, praefecti constituit. Et Liciniani quidem Deorum multitudinem confisi, cum ingentibus copiis progrediebantur; nescio quae mortuorum simulacra & statuas inanimes praesidii causa praefidentes, Constantinus vero pietatis lorica contactus, salutare & vivificum crucis signum, velut terribilem quoddam & potentissimum ad depellenda mala munimentum, hostium multitudini objecit. Ac principio quidem sustinebat, parcens interim ferro, ne videretur prior pugnam iniisse, idque ob foederum quae pepigerat religionem.

D